

“Benim mânevi mirasım ilim ve aklıdır.”
Mustafa Kemal Atatürk

Bilim ve Teknik
Aylık Popüler Bilim Dergisi
Yıl 57 Sayı 672
Kasım 2023

İmtiyaz Sahibi
TÜBİTAK Adına Başkan
Prof. Dr. Hasan Mandal

**Genel Yayın Yönetmeni ve
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü**
Ömer Kökçam

Yayın Yönetmeni - Editör
Dr. Özlem Kılıç Ekici

Yayın Danışma Kurulu
Prof. Dr. Emine Adadan
Prof. Dr. Elif Damla Arısan
Ömer Kökçam
Doç. Dr. Nuray Karapınar
Prof. Dr. Evren Mutlugün
Prof. Dr. Faruk Soyduğan

Yayın Danışmanı
Doç. Dr. Rukiye Dilli

Araştırma ve Yazı Grubu
Dr. Özlem Ak
Dr. Tuncay Baydemir
Dr. Bülent Gözcelioğlu
Dr. Mahir E. Ocak
İlay Çelik Sezer

Redaksiyon
Dr. Nurulhude Baykal

Grafik Tasarım-Web
Hüseyin Diker
Ayşe Dilara Cumhur

Mali Yönetmen
Adem Polat

Mali ve İdari Hizmetler
M. Furkan Aktaş

İletişim Bilgileri
TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi
Bilim ve Toplum Başkanlığı
Remzi Oğuz Arık Mah.
Tunus Cad. No:80
06540 Çankaya ANKARA
bteknik@tubitak.gov.tr
bilimteknik.tubitak.gov.tr

Abone İlişkileri
abone@tubitak.gov.tr
yayinlar.tubitak.gov.tr

Baskı
Başak Matbaacılık Tanıtım
Hizmetleri İth.İhr. A.Ş.
basakmatbaa.com

Baskı Tarihi 24.10.2023

Dağıtım Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.
tdp.com.tr

*Bilim ve Teknik Dergisi, Milli Eğitim Bakanlığı
[Tebliğler Dergisi, 30.11.1970, sayfa 407B, karar no: 10247]
tarafından lise ve dengi okullara; Genelkurmay Başkanlığı
[7 Şubat 1979, HRK: 4013-22-79 Eğt. Krs. Ş. sayı Nşr:83]
tarafından Silahlı Kuvvetler personeline tavsiye edilmiştir.*

ISSN 977-1300-3380
Fiyatı 11 TL

Her ayın 1'inde çıkar.

**Değerli öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler
Günü'nü kutluyor, 85 yıl önce 10 Kasım'da kaybettiğimiz
Cumhuriyetimizin kurucusu ve başöğretmenimiz Gazi
Mustafa Kemal Atatürk'ü sevgi, saygı ve minnetle
anıyoruz.**

Bilimsel bilgiyi üreten, elde edilen bilgi birikimini toplumsal
faydaya ve katma değeri yüksek ürünlere dönüştürebilen, her

alanda araştırma altyapılarının temellerini oluşturarak bilimsel ve teknolojik çalışmalara
yön veren, doğal kaynaklarını verimli bir şekilde kullanarak her sektörde dışa bağımlılığı
azaltacak şekilde çevreye duyarlı üretim süreçlerini yöneten ülkeler geleceğe daha
emin adımlarla ilerler. Bu sayımızda, Cumhuriyetimizin 100. yılında, ülkemizin AR-GE
ekosisteminde paradigma değişikliğine yol açan ve “Millî Teknoloji Hamlesi” kapsamında
yüksek teknoloji ürünleri geliştirerek ülkemizin rekabet gücünü artırmayı hedefleyen altyapı
araştırma merkezlerimizi tek tek detaylı bir şekilde ele almaya başlıyoruz. Tuncay Baydemir,
ülkemin kritik teknolojilerde geride kalmaması, hatta öncü duruma geçmesi adına, 6550
Sayılı “Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun” kapsamına alınan araştırma
altyapı merkezlerini tanıtıyor. Bu merkezlerden birisi olan Bilkent Üniversitesi Ulusal
Nanoteknoloji Araştırma Merkezi (UNAM) özelinde gerçekleştirilen faaliyetleri de Hilmi
Volkan Demir ele alıyor.

İlay Çelik Sezer, COVID-19'a yönelik mRNA aşılmasının temelini atarak 2023 Nobel Tıp veya
Fizyoloji Ödülü'nü alan bilim insanlarının çalışmalarına yer veriyor. Özlem Ak bu ayki
yazısında bağışıklık ve sinir sistemleri arasında gerçekleşen karmaşık etkileşim konusuna
değinerek beynin artık “aşılabilir bir kale” olmadığını vurguluyor. Mahir Ocak ise tüm fiziksel
etkileşimleri birleştirmeye aday olan hiperkompleks sayıları anlatıyor.

Bu ayki posterlerimizle birlikte Cumhuriyetimizin 100. yılı coşkusu ve gururunu yaşamaya
devam ediyoruz. Posterlerde gösterilen temsili bazı seçkiler üzerinden ülkemizin dünden
bugüne çeşitli alanlardaki başarılarına, bilimsel, teknolojik ve yenilikçi atılımlarına vurgu
yapıyoruz.

“Antarktika Seferindeki Yeni Keşif! Türk Bilim Kampı'ndaki İmparator Penguenler” başlıklı
yazımız ile farklı ilgi alanlarına hitap eden Bilim Haberleri, Bilim Çizgi, Tekno-Yaşam,
Merak Ettikleriniz, Bilim Tarihinden Notlar, Doğa, Gökyüzü, Düşünme Kulesi, Satranç, Ayın
Matematik Sorusu, Zekâ Oyunları ve Yayın Dünyası başlıklı köşelerimizdeki içerikleri de
beğenerek okuyacağınızı umuyoruz.

Dergimizin daha düşük fiyata ve ücretsiz kargoyla sizlere ulaşacağı abonelik fırsatından
faydalanmak ayrıca hem yeni hem de eski sayılarımızı satın almak için yayinlar.tubitak.
gov.tr adresini ziyaret edebilir, “TÜBİTAK Yayınlar” mobil uygulamasını da indirebilirsiniz.
Dergimizin internet sayfasını (bilimteknik.tubitak.gov.tr) ve sosyal medya hesaplarını da
takip edebilir, hayatınızdaki yerini ve size neler kattığını bizlerle paylaşabilirsiniz
(bteknik@tubitak.gov.tr).

Nesiller büyüten dergimizin bu sayısını da ilgiyle okumanızı diliyor, sonraki sayılarımızı
sabırsızlıkla bekleyeceğinizi umuyoruz.

Sağlıcakla ve bilimle kalın... Unutmayın #bilimokuyanbilir!

Saygılarımızla,
Özlem Kılıç Ekici